

23 § Luonnos jätetaksaksi 1.1.2026 alkaen

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 2.10.2025 § 23

Jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta asettaa luonnoksen jätetaksasta yleisesti nähtäville.

Jätehuoltolautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä taksaluonnoksesta. Lisäksi jätehuoltolautakunta varaa toimialueen kunnille tilaisuuden lausunnon antamiseen asiasta.

Jätetaksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätehuoltolautakunnan verkkosivuilla 3.10.-4.11.2025. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätehuoltolautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätetaksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle päätettäväksi loppuvuonna 2025, jotta taksamuutokset voivat tulla voimaan 1.1.2026.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n toimitusjohtaja Risto Kauhanen oli asiantuntijana kokouksessa.

Valmistelu

jätehuoltopäällikkö Piia-Reetta Kiljunen, p. 040 661 7282

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätelain 79 §:n mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin jätehuoltolautakunnan hyväksymässä jätetaksassa. Jätelain 81 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen määrää jätemaksun kunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

Jätetaksa koskee kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä. Kunta vastaa jätelain 32 §:n perusteella kotitalouksissa, vapaa-ajan asunnoissa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta. Lisäksi kunta vastaa liikehuoneistoissa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta, kun jäte kerätään yhdessä em. jätteiden kanssa.

Kunnallinen jätehuolto on rahoitettava jätelain 78 §:n perusteella kokonaan palveluista perittävillä maksuilla eli verovaroja ei voi palvelujen toteuttamiseen käyttää. Jätelaissa on säädetty myös aiheuttamisperiaatteesta (20 §), jonka mukaan jätteen tuottaja tai haltija vastaa jätehuollon kustannuksista. Nämä säännökset edellyttävät jätetaksan kustannusvastaavuutta. Jättemaksuilla katetaankin kaikki kunnallisen jäteyhtiön, Ylä-Savon jätehuollon, järjestämät lakisääteiset jätehuoltopalvelut, kuten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely, viestintä ja palveluneuvonta sekä jätehuollon kehittäminen ja investoinnit. Myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen eli jätehuoltolautakunnan kustannukset katetaan jättemaksuilla.

Jätelaissa on säädetty siitä, että jätetaksan on mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Tämä tarkoittaa kannustamista jätteen synnyn ehkäisyyn, tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätteiden kierrättämiseen. Jätelain mukaan jättemaksujen on lisäksi vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa. Jotta jätetaksassa toteutuu sekä kustannusvastaavuus että ohjaavuus, on jättemaksujen katettava kokonaisuutena jätehuollon kulut, mutta samalla taksassa kevennetään niiden toimintojen ja palvelujen maksuja, joiden katsotaan edistävän etusijajärjestyksiä. Yksittäinen jättemaksu ei näin ollen ole välttämättä kustannusvastaava, vaan kustannusvastaavuus muodostuu taksan mukaisten jättemaksujen kokonaisuudesta.

Taksan ohjaavuus toteutuu käytännössä siten, että kiinteistön haltijat voivat useimmiten pienentää jättemaksua vähentämällä kiinteistöllä syntyvän jätteen määrää ja lisäämällä jätteiden kierrätystä. Kustannusvastaavuuden periaatteen vuoksi huolehditaan kuitenkin samalla siitä, että kaikki asiakkaat osallistuvat jätehuollon yleisen palveluverkoston kustannuksiin ja maksuilla saadaan katettua riittävästi kunkin asiakkaan jätehuoltopalvelujen kuluja.

Laskelmat eri jätehuoltopalvelujen kustannuksista on tehty kunnallisessa jäteyhtiössä. Laskelmat perustuvat sekä yhtiön itse toteuttamien että sen kilpailuttamien palvelujen kustannuksiin. Taksa on valmisteltu näiden laskelmien pohjalta jätehuoltolautakunnan viranhaltijan toimesta.

Valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä viranhaltijan ja jäteyhtiön yhteyshenkilöiden kesken.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on hyväksynyt voimassa olevan jätetaksan 27.3.2025 ja se on astunut voimaan 1.4.2025.

Muutokset aiemmin hyväksyttyyn jätetaksaan

Jätetaksaan ehdotetaan korotuksia 1.1.2026 alkaen. Jättemaksujen tasoon on tulossa korotuksia yleisen indeksitarkistuksen vuoksi. Lisäksi kunnan järjestämän jätekuljetuksen osalta kuljetusmaksuihin on tulossa korotuksia, sillä jätehuoltomääräysten mukaiset jäteastiapesut on sisällytetty kuljetusosuuteen. Jäteastiapesut laskutettiin aiemmin taksan mukaisesti erikseen. Maksujen nousuun vaikuttaa lisäksi väkimäärän ja jätemäärien väheneminen alueella.

Sekajäte energiaksi

Sekajäte, energiaksi vastaanottohintaan esitetään noin 5,36 %:n korotusta 1.1.2026 alkaen. Korotuksen myötä sekajäte, energiaksi vastaanottohinta nousee hinnasta 280,00 €/tn hintaan 295,00 €/tn (alv. 0 %). Korotuksen myötä sekajäteastian tyhjennyksen astiakohtainen jättemaksu nousee jäteastian koosta (120-660 litraa) riippuen noin 0,27-1,12 euroa/tyhjennys (alv. 25,5 %).

Pielavedellä sekajätteen tyhjennysmaksun kuljetusosaa esitetään korotettavaksi noin 8,36 %, eli kuljetuksen osuus nousee 0,62 euroa/tyhjennys.

Sekajätteen vastaanottohinnan korotuksen ja kuljetusten korotusten myötä Pielavedellä sekajäteastioiden tyhjennysmaksu nousee jäteastian koosta (140-660 litraa) riippuen 1,11-1,90 euroa / tyhjennys (alv. 25,5 %).

Pakkausjätteet ja pienmetalli

Pakkausjätteiden kiinteistöittäinen erilliskeräys kotitalouksista hoidetaan jätelain mukaisesti yhteistoiminnassa kuntien ja pakkausten tuottajien kesken. Yhteistoiminta tarkoittaa käytännössä sitä, että kunnallinen jäteyhtiö huolehtii pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta kiinteistöiltä, kun taas pakkaustuottajat huolehtivat pakkausjätteiden käsittelystä.

Pakkausjätteiden eli kartonki-, muovi- ja lasipakkausten sekä pienmetallin kuljetusosaan esitetään noin 3,87-4,01 % korotuksia kustannusindeksiin perustuen sekä kuljetusosuuteen sisällytettyihin jäteastiapesuihin perustuen.

Asuinkiinteistöjen pakkausjätteiden tyhjennyshintaan vaikuttaa pakkausten tuottajayhteisöjen pakkausmateriaaleittain maksamat korvaukset, jotka on huomioitu täysimääräisesti jätemaksuissa. Koska pakkausten tuottajayhteisöjen korvaukset kohdistetaan ainoastaan asuinkiinteistöille, muille jätelain 32 §, 32 a § ja 33 §:n soveltamisalan piiriin kuuluville kiinteistöille on taksassa erillinen tyhjennyshinta.

Muut vastaanotettavat jätelakeet

Luonnoksessa esitetään lisäksi kustannusindeksiin perustuvia korotuksia myös eräiden vastaanotettavien jätelakeiden vastaanottohintoihin.

Lisäpalvelujen maksut

Taksassa on määritelty erilliset maksut asiakkaiden tilaamille jätehuollon lisäpalveluille. Lisäpalvelumaksuja määräytyy asiakkaille myös tilanteissa, joissa jäteastian tyhjennyksestä aiheutuu kunnalliselle jäteyhtiölle normaalia poikkeavia kustannuksia esimerkiksi keräyspaikan olosuhteiden vuoksi. Lisäpalvelujen hintoja esitetään tarkistettavaksi kustannusvastaavasti. Maksu jäteastioiden sisäpintojen pesusta on poistettu, sillä pesu on sisällytetty jäteastioiden tyhjennysten kuljetusosuuteen.

Biojätteet

Biojätteiden maksua ei tarvitse korottaa, sillä biojätekeräykseen liittyneiden kiinteistöjen määrä on lisääntynyt, jolloin yksikkökustannus laskee, joten biojäteastioiden pesujen osuus ei nosta biojättemaksuja.

Vaikutusarviointi

Jätetaksan laatimisen taustalla on kuntaomisteisen yrityksen toiminnan ja talouden turvaaminen. Päätös toteuttaa strategian tavoitetta Ihana Iisalmi. Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään. Taksamuutoksen ympäristövaikutukset arvioidaan kokonaisuudessaan neutraaleiksi. Taksan ei ennakoida aiheuttavan jätteen keräykseen, kuljetukseen tai vastaanottoon voimakkaasti vaikuttavia muutoksia. Joitakin vähäisiä ympäristövaikutuksia taksalla voi kuitenkin olla. Se, että biojätteen tyhjennysmaksut pysyvät ennallaan, kun sekajätteen tyhjennysmaksut nousevat, voi osaltaan kannustaa biojätteen lajitteluun, mikä on ympäristön kannalta positiivista. Jätetaksassa esitetyt korotukset vaikuttavat asumisen kustannuksiin nostavasti. Jätehuollon osuus asumisen kokonaiskustannuksista on verrattain pieni, joten asumisen kokonaiskustannukset huomioon ottaen korottava vaikutus jää kohtuulliseksi.

Päätös on pitkävaikutteinen ja strategian mukainen.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Lausuntopyyntö jäsenkunnille

Ilmoitukset paikallislehtiin

Toiminta-alueen kuntien kirjaamot / nähtäville

Liitteet

Luonnos jätetaksaksi 1.1.2026